

TE-palvelut 2024

Näkökulmia kunnille TE2024-lausunnon valmisteluun

23.5.2022

Johdanto

- Tämä dokumentti on tehty kunnille helpottamaan lausumista TE2024 – uudistuksen lakiluonnoksesta. Se sisältää huomioita lakiluonnoksen keskeisimmistä teemoista.
 - Lakiluonnosta tulee tarkastella oman kunnan näkökulmasta. Hyödyntää voi Kuntaliiton [tiekarttaa](#)
 - Lakiluonnos on virkamiesesitys, koska uudistuksen kaikki yksityiskohdat eivät ole vielä selviä
 - Poliittinen keskustelu jatkuu yhä, joten kunnilla on nyt aito mahdollisuus vaikuttaa lakiluonnoksen sisältöön
 - Lausuntokierros jatkuu **27.6.2022 klo 9.00 saakka**, mutta lausuntojen jättäminen hyvissä ajoin ennen määräajan päättymistä on suositeltavaa

Kuntaliiton näkemys uudistuksesta

- TE2024-uudistus on toivottu rakenteellinen muutos ja Kuntaliitto kannattaa kuntapohjaiseen TE-järjestämismalliin siirtymistä
- TE-palvelujen siirto kuntiin on merkittävä ja iso tehtävä, jossa onnistuminen taataan antamalla järjestämisvastuu jokaiselle kunnalle
- Kunnille on annettava mahdollisuus muodostaa alueet ja yhteistoiminnan sisältö
- Tämä lakiesitys antaa myös suuntaa siihen, kuinka kunnille tullaan jatkossa antamaan tehtäviä

Merkittäviä kysymyksiä kuntapohjaisen työllisyyden edistämisen mallin edellytyksistä :

- **Mahdollistaako esitelty järjestämismalli joustavan ja asiakaslähtöisen työskentelytavan?**
- **Antaako kokonaisuus edellytykset sille, että julkinen mahdollistaa ja yksityinen toteuttaa?**
- **Toteutuuko perustuslain takaama kunnallinen itsehallinto?**

TE-palvelut 2024

Näkökulmia keskeisiin lakiluonnoksen teemoihin

Järjestämisvastuu

Järjestämisvastuu tulee olla jokaisella kunnalla. Tämä mahdollistaa joustavamman sopimisen tehtävän hoitamisessa.

- Onko vaatimus 20 000 henkilön työvoimapohjasta kohtuullinen?
- Toteutuuko luonnollinen työssäkäyntialue?
- Onko edellytyksiä toteuttaa palvelut asiakaslähtöisesti ja joustavasti?
- Onko valta, vastuu ja rahat samoissa käsissä?
- Onnistuuko paikallisten ratkaisujen tekeminen?
- Ovatko kunnat yhdenvertaisia?
- Toteutuuko kunnan itsehallinnollinen asema?
- Onko totuttu tekemään yhteistyötä? Voisiko sitä hyödyntää tiettyjen palvelujen osalta?
- Vaikuttaako uudistus aiemmin muodostettuihin ja hyväksi todettuihin yhteistyökumppanuuksiin?
- Onko kunta valmis perustamaan kuntayhtymän vai halutaanko edetä sopimuksellisesti? Mikä on paras tapa järjestää?

Kuntaekosysteemi

Kuntaekosysteemi mahdollistaa paljon. TE-palvelut integroidaan saumattomasti kuntien muihin tehtäviin. Kunnissa on vahvaa paikallistuntemusta. Kunta tuntee alueensa työnhakijat, yritykset ja työvoimaa tarvitsevat.

- Voidaanko kuntaekosysteemiä hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla?
- Toteutuvatko lähipalvelut?
- Huomioiko esitys kolmannen sektorin ja yritysten ottamisen mukaan?
- Jos järjestämisvastuu ei ole jokaisella kunnalla, heikkeneekö kuntaekosysteemin hyöty?
- Lisääntykö kunnan elinvoima?

Rahoitus

Kunnille siirtyvien tehtävien rahoituksen pitäisi perustua arvioon tehtävien laajuudesta ja vaativuudesta eikä nykyisen palvelujärjestelmän kyvystä toimeenpanna tehtäviä. Vallan ja vastuun tulee kulkea käsi kädessä.

- Toteutuuko kannustavuus ja oikeudenmukaisuus eri kuntien välillä?
- Onko rahoitusmalli kannustava?
- Vastaako rahoitusmalli suhdannevaihteluihin?
- Riittääkö kahden vuoden siirtymäaika?
- Miten rahoitusmalli suhtautuu äkillisiin rakennemuutostilanteisiin?
- Pitäisikö poikkileikkaustilanteen suuruutta tarkistaa myös myöhemmin?
- Onko esityksessä huomioitu tuki kunnille aiheutuvista muutuskustannuksista?
- Kunta ei voi maksaa itselleen palkkatukea, miten tämä pitäisi ratkaista?

Digiasiat

Viranomaisen toiminnassa lähdetään yleensä siitä, että rekisterinpitäjä seuraa järjestämisvastuuta. Lakiehdotuksen perusteella vastuukysymykset henkilötietojen käsittelystä eri toimintamalleissa jäävät kuitenkin epäselviksi.

- Soveltuuko valtion tietojärjestelmä kaikille yhteiseksi pohjaksi?
- Onko kunnalla omia tietojärjestelmiä, joiden halutaan toimivan valtion järjestelmän rinnalla?
- Miten tiedonvaihto onnistuu eri toimijoiden kesken?
- Onko rekisterinpitäjä määritelty?
- Tukeeko rekisterinpitäjä kunnan toimintaa ja mahdollistaako tiedon lähteelle pääsyn?
- Onko tiedonvaihto saumatonta ja ongelmattonta monialaisissa palveluissa eri toimijoiden kesken?
- Mahdollistuuko kokonaisarkkitehtuurin muodostuminen?
- Millaisia mahdollisia riskejä tietojärjestelmän käyttöönotossa on?
- Onko kustannuksia arvioitu?

Henkilöstön siirto

Henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella uuden työnantajan eli kuntien palvelukseen. Liikkeen luovutus tarkoittaa sitä, että henkilöstö siirtyy ns. vanhoina työntekijöinä uuden työnantajan palvelukseen ja säilyttää siirtymähetkellä voimassa olevat työ- tai virkasuhteisiinsa liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

- Miten tehtävänkuvista neuvotellaan tulevaa mallia varten?
- Miten henkilöstö voi valmistautua muutokseen?
- Tarjotaanko tukea eri organisaatioiden työkuultuurien tunnistamiseen ja yhteensovittamiseen?
- Miten uusia ihmisiä perehdytetään ja valmennetaan?

Valtion ohjaus

Esityksen mukaan valtion ohjausvalta suhteessa kuntiin vahvistuisi huomattavasti verrattuna nykyjärjestelmässä kuntiin kohdistettavaan ohjaukseen.

- Onko kunnan ja valtion suhde vuorovaikutteinen?
- Onko valvontaa ja ohjausta riittävästi?
- Miltä arviointimenettely vaikuttaa oman kunnan näkökulmasta?
- Edistääkö valtioneuvoston nimittämä neuvottelukunta valtion ja kuntien välistä vuoropuhelua?
- Onko muuta keinoa ratkaista ongelmia kuin neuvottelukunta?
- Aiheuttaako vastuiden eriytyminen ongelmia valvonnan näkökulmasta?
- Mikä tahon kantaa vastuun palvelujen saatavuudessa esiintyvistä ongelmista?
- Miltä ELY-keskuksien ja KEHA-keskuksen uudet roolit vaikuttavat?
- Onko eri toimijoiden vastuujaot selkeät valvonnan näkökulmasta?

TE-palvelut 2024